

Životné prostredie

REVUE PRE TEÓRIU A TVORBU ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA

Roč. XXXVI

4/2002

Obsah

J. Supuka, E. Feriancová: Štruktúra kontaktnej zóny medzi sídlom a krajinou	173
J. Smida: Vývoj obchodných centier a priemyselných parkov v predmestských zónach	178
J. Ilkovič: Novodobý fenomén výroby – priemyselný park (poznatky teórie a architektonickej praxe)	185
M. Kozová: Budovanie priemyselných parkov v SR, ich právne zabezpečenie a koncepcia umiestnenia	191
J. Keppel: Prenajímateľné priemyselné územia vo Veľkej Británii	196
M. Finka, I. Belčáková: Environmentálne hodnotenie priemyselných parkov v podmienkach Slovenskej republiky	201
P. Tešlár: Priemyselný park Rožňava	204
M. Chudík: Priemyselný a technologický park Záhorie	208

Tribúna

J. Šíbl: Priemyselný a technologický park Záhorie – hodnotenie zámeru z environmentálnych a sociálnych aspektov	213
V. Ružička: Bude nový územný plán mesta Komárno v súlade s okolitou krajinou?	215

Aktuality

Z. Izakovičová: Slovensko 10 rokov po Riu	171
---	-----

Predmestské zóny a priemyselné parky

V posledných rokoch významne ovplyvnila architektonický vzhľad našich miest a obcí i scenériu okolitej krajiny výstavba obchodných zariadení a prvých priemyselných parkov. Najviac sa ich realizácia, pri ktorej sa často nevhodne presadzujú importované modely, dotkla predmestských častí, ktoré tvoria kontaktnú zónu medzi sídlom a krajinou. Lokalizácia obchodných zariadení a priemyselných parkov sa orientuje najmä na "zelené lúky", avšak obchodné parky, hypermarkety a supermarkety zaplavujú aj centrá veľkých miest na celom Slovensku. Ide o veľmi citlivý problém, keďže ich nevhodná lokalizácia môže mať vážne a nezvratné dôsledky na životné prostredie. Prudký nástup obchodných refazcov okrem toho významne ovplyvňuje aj hodnotové orientácie a modely správania našich obyvateľov.

Od priemyselných parkov si sľubujeme vyriešenie problémov, ktoré vznikli po rozpade predchádzajúcej výrobnéj a odvetvovej štruktúry. Vysoká nezamestnanosť, prázdne či poloprázdne haly priemyselných areálov – to sú javy, ktoré treba urýchlene riešiť. Viacerí autori však upozorňujú na súčasnú nekonceptnosť umiestňovania priemyselných parkov. Doterajšie štúdie, ktoré sa vypracovali v rámci Ministerstva životného prostredia SR a Ministerstva hospodárstva SR, nevychádzajú totiž z odborného posúdenia potenciálov územia Slovenska, ale opierajú sa predovšetkým o záujem zo strany obcí, miest či investorov o lokalizáciu priemyselného parku. Ani pri posudzovaní výhod a nevýhod lokalizácie sa dôsledne neuplatňujú princípy a kritériá udržateľného rozvoja, napriek tomu, že v októbri 2001 vláda, a potom v apríli 2002 aj Národná rada Slovenskej republiky prijali Národnú stratégiu trvalo udržateľného rozvoja SR. Preceňujú sa výhody bez prihliadnutia na potrebu vyváženej regionálneho rozvoja Slovenska. Ďalším vážnym problémom je to, že environmentálne hodnotenie priemyselných parkov sa vypracúva v značnej neurčitosti výpovedí o realizácii budúcich aktivít, spravidla sa posudzuje iba infraštruktúrna príprava územia a cieľom je pripraviť atraktívne lokality pre budúcich investorov. To je len niekoľko poznámok na ilustráciu, aké nové environmentálne, ale aj sociálne problémy prináša výstavba obchodných zariadení a priemyselných parkov. Jedným z cieľov monotematického čísla je otvoriť diskusiu na túto významnú tému.

Mária Kozová

Z. Izakovičová, M. Kozová, P. Tremboš: Smolenická výzva	171
M. Hutňan: Odpadové vody 2002	217
M. Huba: Vyšehradská iniciatíva	218
Z. Hudeková: Strom v meste	219
A. Berková: Krajina – človek – kultúra	220
K. Slezáková: Príspevok AI Nova ku zvyšovaniu odbornosti v ob- lasti environmentálneho mana- žérstva	221

Recenzie

M. Bizubová: Reč kamenných obrov	222
----------------------------------	-----

Contents

J. Supuka, Ľ. Feriancová: Structure of Transition Zone Between Settlement and Landscape	173
J. Smida: Development of Business Centres and Industrial Parks in Periurban Areas	178
J. Ilkovič: New Phenomenon of Production – Industrial Park (Experiences of Theory and Ar- chitectural Practice)	185
M. Kozová: Development of Indus- trial Parks in the Slovak Repub- lic, the Legal Background and Conception of their Location	191
J. Keppl: Industrial Estates in United Kingdom	196
M. Finka, I. Belčáková: Environ- mental Assessment of Industrial Parks in Conditions of the Slovak Republic	201
P. Tešlár: Industrial Park Rožňava	204
M. Chudík: Industrial and Techno- logical Park Záhorie	208

Tribune

J. Šíbl: Industrial and Technological Park Záhorie – Environmental and Social Impact Assessment	213
V. Ružička: Is the New Territorial Plan of the Town Komárno Going to be in Harmony with Surrounding Landscape?	215

Periurban areas and industrial parks

In the last years the architectonic view of our towns and villages as well as their landscape scenery was significantly influenced by building of business centres and first industrial parks. Periurban areas (contact zones between the settlement and landscape) are influenced at the most. Location of business centres and industrial parks is oriented especially to “green fields”, however business parks, hypermarkets and supermarkets overflow also the centres of large towns in the whole Slovakia. It is a very touchy problem, because their wrong location can cause serious and irreversible impacts on the environment. Also the value orientation and models of behaviour of our people are significantly influenced by rapid assumption of commercial networks.

From industrial parks we expect the solution of problems arising after the destruction of former production and industrial structure. High unemployment, empty or half-empty industrial halls these are the phenomena which have to be solved in hurry. Different authors call attention to the present lack of conceptuality of location of industrial parks. The studies elaborated by the Ministry of the Environment of the Slovak Republic and Ministry of Economy of the Slovak Republic do not set out from expert opinion of the potentials of Slovakia. Rather they are based mainly on interests of parties, settlements and investor in location of the industrial park. Similarly the principles and criteria of sustainable development are not applied consistently in assessment of advantages and disadvantages of location of these activities. This is in spite of the fact, that in October 2001 the Government and in April 2002 also the National Council of the Slovak Republic passed the National strategy of sustainable development of the Slovak Republic. And so the advantages of their location are overrated without respect of the demands of a balanced regional development of Slovakia. The next serious problem is that environmental evaluation of industrial parks is usually elaborated in conditions when realisation of future activities is vague. Usually only preparation of technical infrastructure in the area is assessed, and the main aim is to prepare attractive localities for future investors. These are only some illustrations how environmental and social problems cause the development of business centres and industrial parks. The aim of this monothematic issue is to open the discussion on this important topic.

Mária Kozová

News

Z. Izakovičová: Slovakia 10 Years after Rio	171
Z. Izakovičová, M. Kozová, P. Tremboš: Smolenice Appeal	171
M. Hutňan: Waste Waters 2002	217
M. Huba: Vyšehrad Initiative	218
Z. Hudeková: A Tree in the City	219
A. Berková: Landscape – Man – Culture	220

K. Slezáková: AI Nova Contribu- tion of towards Increasing of the expertise in Environmental Management Systems	221
--	-----

Review

M. Bizubová: Language of Stone Giants	222
--	-----